

Voucherkredietfaciliteit

Problematiek

- De reissector is verplicht om niet-geleverde diensten terug te betalen. Momenteel is er een oplossing in de vorm van vouchers. Op dit moment staat meer dan 500 mln aan vouchers uit. Dit bedrag groeit naarmate er meer reizen geannuleerd worden. De verwachting is dat dit naar ruim 10.1 miljard zal groeien eind 2020.
- Op het moment dat consumenten hun vouchers gaan inwisselen voor geld (omdat ze geen nieuwe reis willen/kunnen boeken of omdat het vertrouwen in reisorganisaties verloren gaat) loopt de kans op faillissementen sterk op. Er zijn weinig liquide middelen in de sector aanwezig.
- Op basis van EU en nationale wet- en regelgeving is de overheid stelselverantwoordelijk voor het bieden van faillissementsbescherming voor reissommen en vouchers van pakketreizen aan de consument. Eind mei heeft het kabinet Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR) een lening verstrekt van € 150 miljoen. Door deze lening kan SGR consumenten schadeloos blijven stellen bij een faillissement van aangesloten reisorganisaties. De vraag is of dit voldoende is op het moment dat de voucherbubbel barst.
- Nu de markt langer gesloten blijft dan verwacht en de vouchervoorraad groeit, is de vraag of niet omgeschakeld moet worden van een mechanisme dat alleen ziet op compensatie van de consument, naar een mechanisme dat voorziet in het teruggeven van de reissom en tegelijk de bedrijven ondersteunt en de faillissementsdruk door het gebrek aan liquide middelen in de sector vermindert.

Voorstel

- Het voorstel is om via een voucherkredietfaciliteit de reisorganisaties in de gelegenheid te stellen om de reissom aan de consument terug te betalen. Feitelijk wordt de lening die de reisorganisaties nu bij consumenten hebben omgezet in een lening van de staat.
- Over mogelijke vorm en de voorwaarden dienen naderen gesprekken met de SGR en de ANVR plaats te vinden. Uitgangspunt hierbij is dat de lening wordt terugbetaald in 6 jaar middels een consumentenopslag op de reissom.
- SGR geeft aan de uitvoering van de regeling op zich te kunnen nemen. De discussie met SGR/ANVR concentreert zich op de volgende punten:
 - Hoogte van het voucherkrediet. De sector vraagt 100% van de totale voucherwaarde. Alternatief is om als Staat een deel van de uitstaande vouchers te dekken. De reisorganisatie moet dan een (kleiner) deel op een andere manier financieren. De verwachting is dat hierdoor een natuurlijke selectie ontstaat en de meer perspectiefvolle bedrijven overblijven.
 - De maximale hoogte van het voucherkrediet per onderneming. Inschatting van SGR is dat de paar grote bedrijven weinig risico op faillissement lopen en wel een groot marktaandeel hebben. Het maximaleren van het bedrag per onderneming kan de omvang van de kredietfaciliteit beperken (en het risico van de staat beperken), zonder dat het de effectiviteit van het instrument veel aantast.
 - Minimaliseren van het risico voor de Staat. Het streven is om een mechanisme te ontwikkelen waarbij de sector (via SGR) in staat is om is een (groot) deel van het kredietrisico zelf te dragen.
 - De functie van de eerder afgegeven lening aan SGR in verhouding tot de nieuwe kredietfaciliteit dient helder te zijn (zijn deze twee instrumenten te verdisconteren?).
 - NB: indien een faciliteit beschikbaar komt voor SGR zullen ook de kleinere garantiefondsen (zo'n 10% van de markt) hiervoor in aanmerking willen komen.

Op dit moment is er nog tijd en ruimte om de voorstellen uit te werken. De verwachting is dat tijdens het boekingsseizoen (dec-febr) een scherper beeld ontstaat of de vouchers kunnen worden ingezet voor nieuwe boekingen, of dat consumenten geld gaan terugvragen bij afloop van de vouchertermijn (12 maanden vanaf maart jl.). In het laatste geval wordt de situatie voor veel bedrijven penibel. Het is belangrijk dat er een gebalanceerd voorstel ligt op het moment dat het laatste scenario zich voordoet. Op dat moment kan definitief worden besloten of het opportuun is om de voucherkredietfaciliteit in te zetten.

Beslispunt:

Kunt u instemmen met het uitwerken van een voucherkredietfaciliteit door EZK/FIN/SGR/ANVR en besluitvorming in het najaar? (Financieel beslag voor de rijksbegroting kan via najaarsnota of incidentele suppletore begroting)